

3/8°

735

Dopomnjeće

na požohnowane žiwjenje a sbóžne skónčenje

na sčejje mamiki,

knjenje

A. Jakuboweje rodź. Fischerjez,

njebo **G. B. Jakuba,**

fararja pschi Michalskej zhrłwi w Budyšinje,

sawostajeneje wudowy,

kotraž w Jesuŝu cziŝche wuŝny

21. julija 1897.

318° 735

735

1. Njebočicžkeje krótki žiwjenjoběh. (Podat f. Sakub.)
2. „Posledna dobra nóz“, pšched farškim domom w Nješwa-
cžidle do wotwješenja f khowanju, 24. julija 1897, wot
fnj. fararja Wałtarja f Wóšlinka.
3. Nješapomnicžka na jejny row wot fnj. W.

I.

Majcha mamika.

21. julija 1897 swonjesche so jej swjaty wjeczor, po žiwjenju, kotrež bě trało 90 lět bjes 11 dnjom. Nižo běchu so jej pokasale wschelle pschihotowanja na tutón džen wurjadneho sboža, na jeje 90lětny narodny džen, ale hlej, to běchu pruhi skhadžazeho noweho klonza byle, kotrež wysofoscze semje hižo rošwětluje, hdyž hišcže w dolinje njebudže wohladane. My mějachmy ju wot naš puscheziež, so by wona rjenišchi narodny džen swjecziła pola swojeho Boha we wěčnym swětle. Na farje w Nješwacžidle, pola swojeho staršeho kyna, dokonja swój semski běh našcha mamika: knjeni Augusta Sakubowa, rodž. Fischerjez, njeboh' E. B. Sakuba, fararja pschi Michalskej zyrkwi w Budyschinje, sawostajena wudowa.

Čžeho dla wo njej, kotraž bě woprardže ponižna dżowka Knjesowa swoje žiwe dny, tudy pižamy? So by so wobras wo tym dał, kak wjele tež ponižna, ale nadobna dušcha samóže, hdyž so w njej luboscž k powołanju, wot Boha dostatemu, plomjeni! A so by so lubym Serbowkam, w swjatym mandželstwje stejajm, prajilo, kak wjele je jim tón Knjes do ruki dał a na wutrobu kladł, hdyž maju džeczi w swěrnosczi k narodnosci woczahnyč. Hlej, teho dla spomnimy s luboscžu na tutu faršku knjeni, kotraž je w němiskim měscze swoje džeczi sa berbski lud woczahnyła; a wona kama bě němiska.

Majcha mamika narodži so 2. augusta 1807 w Bělym Zelenju pola Draždžan, kiž jejnymaj staršimaj kłuschesche; to reka pschi jeje narodže jenož hišcže maczeri, dokelž bě nan něschto njedžel do naroda tuteho swojeho přenjeho a jenicžkeho džescza nahle wumrěł. Husto by wona na to spomniła, so je hłuboka srudnosč, kotrejež so wožebje w mlódschich lětach sminyč njemóžesche, jej pschinarodžena byla psches styski maczerje, a psches to, so bu wot njeje bóle se kылjami, dylsi s mlokom čžschena. Běly Zelen bě něhdy kralowski hońtwiski hrodžik byl, a tehdy hišcže jara rjenje wuhotowany a wudebjeny; my džeczi kmy posdžišcho, hdyž mamika tak wočoło wjeczora nam wo tym powjedasche, w duchu se spodžiwanjom na tute kražnosče pohladowali a s njej wobžarowali, so so pschi posdžišchim pschedacžu krotizy ani to naj-

mjeńšche dopomnječe na tuto rjane narodne městno wucžiniło ani fhowało njeje. W času jeje přeńšcheje mlodošče by tam druhdy starý kral Bjedrich August Prawy na Běly Zelen přišchoł; tehdy dyrbjesche ƚo jemu druhdy ta ƚyrota, to lube džěcžo pokasacž. — Kajte cžasny ƚu po tym nimo schli! Ale kať žiwje wjedžesche wona wo tym w najpósnišchich lětach ƚwojeho žiwjenja powjedacž a Kral. Wyš. prynzej Friedrichej Augustej, jako wón raš Nješwacžidlsku faru se ƚwojim wopytom počesčzi, wobrašy se starodawneho Draždžanskeho žiwjenja přchi kralowškim hrodže podawacž, — i teho cžasna, hdžež bě wona jeho džěda (krala Jana) jako mloduščka wohladała. Pojdzischo — mamizyna macž bě ƚo sašo woženila — ƚu ƚo do Draždžan pschebydlili, na tamny (hiščeže stejazy) měščečanski fórbarť na Mlalej Plawniskej hašy.

Tam je, jako w dobrej fhowanzy, mamika bješ schody wo- cžakowała ƚurowe cžasny franzowskich wójnow a tamnu krawnu bitwu pola Draždžan w meji 1813, hdžež dyrbjachu pod hrimotom kanonow 3 dny se štotom w nowych pinzach pschebywacž. Tehdy je wona tež Napoleona I. na Turijowych wrotach kralowškeho hroda stejjo wohladała a nimo měry wjele wojakow domach w kwartirje. Wo tym je nam jara, jara wjele šdžělila i pomjatka, špodžiwne dobreho, ale to njemóžemy tu wošpjetowacž.

Ženož to jene budž pschistajene, so i tamnych wójnskich cžasow scžěhowašche jeje snajomstwo i nadobnej knjenju wudowu polkownika kral. sakš. gardy-polka Duproché: a tuto bu jej i wulkim žohnowanjom w nastupanju duchowneho žiwjenja. Dobre wocžehjenje je dostała a dalšche powucjenje i njepschestawazej pilnošču ƚama pytała. Zeje listy běchu hacž do pošleńšchich lět jejneho žiwjenja rjeńšche, hacž žadyn i naš móžesche pišacž, a jeje wjedjenje, kať wo domjazych, tať wo wězach šwonkneho žiwjenja, špodžiwne. Sašo wotroščena knježna je w šabawnym towarštwje i Draždžanskimi knježnami dobrych domow pschebywala, najradšcho pať tola domach byla, hdžež w domjazym ƚwěru pomhašche, w ƚwobodnych hodžinach rady w šahrodže abo we jstwicžy cžitajo šedžesche, přchi bibliji a dobrych knihach. W tutej jej tať lubej šamotnošči je wona tež šapocžala, i cžimž wjazy pschestała njeje cžas žiwjenja: i wóšje modlenjom.

Tať poda ƚo, mloda hižo nashonita šchescžanka, jako cžěšna mloda knježna, do ƚwjateho mandželstwa: 11. augusta 1829, a bu w Šaninej zyrkwi w Draždžanach wěrowana i cžěšnym mladym

tnjesom E. Bohuwěrom Zafubom, tehdy kaplanom (posdžišcho fararjom) pschi Michałskej zyrkwi w Budyschinje. S nim je hačž do 4. februara 1854 w najšbožownišchim mandželstwje žiwa byla a jemu 2 synow a 3 dźowki płodźila.

Wot přenjeho dnja pač je po swojim woženjenju wuprajila a po tym činiła: ja bym nětk mandželka šerbskeho duchowneho, duž dyrbi naju šarski dom, jako domišna našchich wošadnych, šerbski nastacž a wostacž; to je po woli našeho Boha. A kač je šo jej to radžicž móhlo, hdyž bě wona tola prostoněmska a mějesche wulki dom šastaracž a bydlešche w měsčze, a mějesche němske pscheczelstwo tam, kiž k tamnemu pschedewšacžu s hłowu wijesche? To je Boža hnada k temu pomhala, kotraž dawo šprawnemu pschedewšacžu šo radžicž a kiž žohnuje tajke nadobne, nješebicžiwe pocžescžowanje rycže, hewač tak hušto na boč štorcženeje. Mašcha mamika je šo tež šama do wufnjenja najnušnišchich šerbskich šłowow dała, bu pač bóršy šadžewana pschesčzežke drěnje a hłowubolenje, na kotrež je jako mloda žona na wšchě 11 lět cžerpila. Tola wěšo tójšcho šerbskeho rošymjesche a a rady pschifhadžaznych wošadnych šerbszy witašche. Hušto po jeje pscheczelniwym: „Witajcže k nam!“ abo: „witajcže, pošydńcže šo!“ wješely hóscž po zylch rynkach šerbszy s nej rycžesche a njeby wěricž chzyl, hdy by potom rěkało: „Njemóžu šerbski!“ („leider! leider!“, by kóždy krocž pschistajila).

Tola, šchtož wona njebě móhla dozpicž, to wona swojim džecžom popšcha. „Te dyrbja šerbski wufnyčž“, rěkašche pola njeje, „a to do němskeho a přiedy hačž do šchule pschińdu, potom by posdže bylo!“ A hdyž je na to njeboh nan wotmolwil: „to šo tola njebudže hodžicž; ja mam wulke šastojnstwo a mačo khwile ša dom; ty by němska a koło wočoło je tež wšcho němske“! dha by wona něhdže tak rycžala: „luby nanko, ty wěšch, šchto na tym paruju, šo twoje předowanje njerosymju, (tehdy šo w Michałskej zyrkwi jenož šerbszy předowašche!) moje džecži s najmjeńšcha dyrbja tute šbože mēcž a k nanej kemšchi kłodžicž.“

A nětko pocžinašche w tehdomnišchej Michałskej šarje porjadne kublanje wšchěch džecži w šerbschcžinje. Mačž wjedžesche štajnje ša małych lubuškow někotre šerbske pleńcžaze šłowcžka; nan wot nětko kóžde šlowo šerbszy s džecžimi rycžesche a mějesche je po móžnosčzi hušto wočoło šebje; pschede wšchěm pač mějeschtaj to šbože, šo jimaj pschekupž Šolank s Budestež swoju dźowku (nětko

hišćeže žiwa jako wudowa fnj. pschekupza Mießnarja) jako pomoz-
nizu mandželskeje do domu da. Za se šerbskimi powjedanczkami,
šchtuczkami, wošebje pak i lubošnej sabawu přenjeje farškej dźowczičžy
tak w šerbskim wudofonja, so tež nashwilne powjedanje staršcheje
(prijedy šamolutkeje a tak bóle po němskim radženeje) „nich wend'sch!“
bórsy do wješeleho šerbskeho bješadowanja šo pschemeni.

Šo tym wschať jene dźěcžo wot drugeho wufnjese, a tež
posdžišcho našcha mamika twjerdže na to dźeržese, so my dźěczi
domach štajnje mjes šobu šerbžy rycžachmy. Běchmy-li šo ras
na šhwilu šabylu, dha jeje luboščiwe ale roššudžene: „dźěczi,
šerbski! šerbski!“ naš hnydom k našchej pschišlušchnošči powoła.

To je lohko wěricž, so mějachy na tym šfóncžnje i nanom
tež drusy Šserbjo šwoje wješele. Kaž na pschiklad luby, wot naš
wyšofocžeseženy kmótr a pschecžel domu, fnj. (kaplan a potom šarať)
Krügať, kiž je staršchemu Šakubež šynkeje tehdy wulke šerbske
M B Šejowe knihi i wobrašami šam šhotowať. (Wone šu nam
dźěcžom k njewuprajenju wulke wješele čžinile, a šu tu hišćeže.)
M hdyž nan i dźěcžimi k našchim wješnym ludžom dźěšche, na-
pschecžiwu kotrymž mějachmy šo štajnje i najwjetšchej pěknosčžu
šadžeržowacž, dha bu kóždy krocž na městnje dobre šerbske towařstwo
wobšamfnjene, a jich dźěczi bychu nam rade wscho pokasať a i nami
hrajkať. Tak wotroščechu pod Božim šchitom, nanej a macžeri
dwaj šynaj a tši džowki, a wschitžy šmy šwoju šerbšku rycž,
i nadobnym próžowanjom našcheje mamiki nam darjenu, jako wošebite
žohnowanje ša našche žiwjenje do teho šameho šobu wsali: naj-
štaršcha džowka měšese šerbskeho šararja [Šanaka] ša mandželskeho;
druha nješapomniteho šerbskeho wotežinza [Ššula]; tšecža, nješenjena,
wjedže bratrej hospodařstwo w šerbskim šarškim domje a je wodžerka
wulkeho towařstwa šerbskich fnježnjow w tamnišchej wošadže.
Štaršchi šyn je šerbski šarať, a mlódschi je w Draždžanach, w jara
ważnym powoľanju žiwjenja; wón je škladnosče měl, Šserbow
šwěru šastupicž a jim někotru važnu šlužbu wopokasať. Šanowe
žohnowanje nam dźěcžom šhěže šwarjese; so pak buchu to šerbske
domy, to je wošebite žohnowanje wot njeje, kotraž bě po prawym
němska macž a tola našcha luba, droha, nješapomnita **šerbška
mamika.**

Šchtož by wo jejnym bohатыm a wulžy jara žohnowanym
žiwjenju, (na wschě 25 lět) w měšcžanskim šarškim domje, a potom

we wudowinym powołanju (na wšchě 40 lět,) dale prajicź było, to njemóžemy do tutych rjadkow šobu šaplesć.

Lubość, wurjadna lubość k Božemu darej šerbškeje rycze czechujesche šo psches tute žyłe žiwjenje. W jeje woprawdže wyšokofmyšlenym waschnju, ležesche, pschi wšhitkej najzuniškej pscheczelniwošći, kšutne wotpošasanje wšcheho hordženja, (wošebje wšcheho naduteho šadžerženja pschecžiwu jednorym ludžom) a wšcheho šazpěcža abo šanjerodženja šerbškeje narodnošće. Hacz do pošlednich lět rady na to pošluchasche, hdyž šo šerbšy powjedasche, a wjedžesche šama šo š někotrymi šłowami je Ššerbami šabawicź, šo jim jeje lube waschnje k wutrobje džěšche. Wjazy krócž by na šerbškej Božej šlužbje džěl brała; kóždy wjecžor pak, tež pschi najwjetškej šlabošći, na domjazej nutrošći, hacž runje bu ta šama po jeje žadanju druhich domjazych dla š wjetšeho džěla šerbšy wotměwana. Wona, tež šwěrna modlečka ša wošadu we šłowach jeje macžernej rycze, dawasche šwojemu šynej na kóžde šaštojnšte džělo to šerbške poštrowienie na pucž: „w Božim mjenje“! —

Wona je wjele lubošće wopošasala, ale tež wjele lubošće šhonila. Ššerbška wošada ju cžesčesche jako šwoju, jako tón Šnješ, k kotremuž bě šo štajnje šwěru pošnała, ju w cžichim španju rjenje a šbóžnje k šebi wša. Špěwali šmy jej šerbški kšěrlušch: „Moje žiwjenje šy, Šhryšcže“, a pošohnowana wot šerbškich duchownych šłowow, š wyšoka a š hlubokošće wutrobny rycžanych, je po cžěle cžahnyla k cžichej komorzy na Tuchorju w Budyščinje, hdžež šmy ju k njeboh' nanej kšowali. Šo dušchi je pola teho Šnješa, psches jeho hnadne wumoženje. Ščech mješ tymi šbožownymy macžerjemi, kiž na tamnym wulšim Šnješowym dnju šmědža prajicž: „Šnježe, to šu te džěcži, kotrež mi dał šy, ja tych šamych žane njejšym šhubila“ — je tež našcha mamika!

S. Šakub, š.

II.

W Jesuŝowym mjenje! Hamjeń.

Bohu, Anjesej žiwjenja a ŝmjerće, našemu pscheš Khrystuŝa hnadnemu wótzej, je ŝo spodobalo, ŝ tuteje čaŝnoŝće po wulzy-žoňowanym 90lětnym žiwjenju do ŝwojeho ŝbóžneho raja dom wsacž našcu horzolubowanu maczerku, našcu ŝwěrnú wěrjazu ŝobuŝotru, knjenju ŝwud. Šafubowu, njeb. knj. šararja Šafuba, nješapomniteho a žoňowaneho dopomnjecža, ŝwěrnú mandželŝku; a my ŝmy tudy ŝhromadženi, ŝo bychmy w jejnym mjenje ŝ Božim ŝłowom jejnym lubym, tutemu domej, tutej woŝadže Božemje prajili, a ŝo bychmy ŝami našcej njeb. maczerzy poŝlednju džaknu dobru nóž dali.

Mje ŝće Wy k temu proŝyli, wy lubowani žarowazy ŝawostajeni? mje, kiž bych w tutej hodžinje a tudy radŝcho w ŝwojim Boŝy čžiŝche mjelcžał, hacž rěcžał, radŝcho Bože ŝtroŝtne ŝłowo ŝam doŝtał, hacž předował, dofelž ŝ Wami w jenajkej ŝrudžbje płaŝam dla našcheje, dla mojeje mamiki!

Wo jejnej wutrobje a myŝli ŝće wy to drje čžinili, kotraž je ŝ maczernej luboŝcžu mje wobŝbožala a kotruž ŝ zunjej luboŝcžu ŝaŝo lubowach; — po Anjeŝowym ŝłowje ŝće mje k temu wuŝwolili: „płačcže ŝ tymi płaŝazymi“, kotrež tych k troŝchtowanju žarowaznych wutrowow powola, kotřiž w jenajkej ŝrudžbje ŝ nimi płaŝaju.

Tón Anjeŝ poŝylń ŝwojeho wotrocžka, ŝwojeje džowki ŝyna! A kotre ŝłowo Bože praji tón Anjeŝ nam tudy kaž ŝ jejneho rta, ŝ jejneje wutrobje? To, kotrež je wona ŝtokrócznje ŝa ŝwojich lubych ŝ modlerŝkeje wutrobu na Anjeŝowu wutrobu kladla: pŝalm 121: „Ša poŝbėham ŝwojeje wocži k horam, wot kotrychž mi pomoz pŝchińdže. Moja pomoz pŝchińdže wot teho Anjeŝa, kiž njebjo a ŝemju ŝčžinil je. Wón njebudže twojimaj nohomaj ŝo dacž podŝunycž, a tón, kiž cže ŝwarnuje, njeŝpi. Šlaj, tón wajchtač iŝraelŝki njeŝpi ani njeдрěma. Tón Anjeŝ ŝwarnuj tebje, tón Anjeŝ je twój ŝhlódf na twojej prawej ruzy: ŝo by cže wodnjo ŝlónzo njeŝpariło, ani měŝacžk w nozy. Tón Anjeŝ ŝwarnuj cže pŝchede wŝchitkim ŝlym, wón ŝwarnuj twoju duŝchu. Tón Anjeŝ ŝwarnuj twój won-ŝhód a nutŝhód, wot nětk hacž do wěcžnoŝće.“

Khwalobny psalmiski khěrlušch k poslednjemu rozžohnowanju,
i kotrymž wona nam Božemje praji,
i kotrymž my so Knjesej a jej džakujemy,
i kotrymž tón Knješ jeiny a našch wonkhód a nutskhód po-
žohnuje. —

Kak husto je i našchim runje klyščanym psalmiskim kłowom
našcha njeb. maczerka kwojimaj lubymaj kynomaj, kwojimaj drohi-
maj džowkomaj pschi džělenju, wotpucžowanju Božemje prajila, kak
husto jich pschi wješělym sašowidženju powitała; kak husto je
wona w cžěmnyh dole a w tyschnym cžašu, kaž na Taborowej
horje a we wješělu i tutym psalmom kwojemu sbóžnikej, kwojim
lubym wscho prajila, schtož psches jejnu wěrjazu dušchu džěsche.
— A džěnja, a tudy, pschi jeiny poslednim wotpucžowanju niž
jenož k wyšoko twarjenemu kěrbiskemu městu Budyšchinej, ale
k wěčnym kswětlym horam a k parlowym wrotam Zionskim, —
nětko a tudy, hdžež kyrie a halleluja hromadže psches našchu dušchu
klinežitej, praji wona i tutym khwalobnym khěrlušchom kwoje
poslednje Božemje. Haj, i khwalobnym psalmiskim khěrlušchom,
w kotrymž chže, Knjesej k cžesczi nam k troschtej, naš hiščeže ras
na wschitku pomoz, wschitku hnadu dopomnicž, kotruž je jej tón
tón Knješ cžinił.

Sejnei woczi stej so sahe k temu Knjesej posběhowalej a jeho
widžilej w jeho zylej krašnosći; na horje Taborje bě jejna
wěrjaza modlerška dušcha wschědnje, haj, pschezo i tym Knjesom
sjenocžena. Ebenezerow, horow pomozu, na kotrež je ju Knjesowa
miłosć wjedła, kamjeni pomozu, džaknych woltarjow, kotrež je
kwojemu Knjesej twariła, je telko, kelkož je jejnych žiwnych dnjow
a hodžinow bylo. My, kiž kmy ju snali, a schtož wjazy je, kiž
kmy ju lubowali, a schtož wjazy je, kotřiž ju do wěčnosće lubu-
jemy, prajimy w Knjesowym kswětle, so je tola nětko sbóžne
dokonjane žiwjenje krašne wopočasmo, so wajchtať israelski njespi
ani njedrěma. Wón njeje jeinyhaj nohomaj so podkumycž dał:
woboje, khłódk a horzota, cžma a kswětkosć je jejnu wěrjazu dušchu
cžim nutrišcho na teho Knjesa swjasala. Niž cžłowškeje khwalby
ale Knjesoweje cžescže dla dyrbimy tudy wusnacž, so Knjesowe
mjeno, Knjesowe bohatstwo je so w tutym žiwjenju psche wschu
měru a psche wschitkón cžłowski rosom pschekrašniło. Teho dla
praji našcha njeb. kotra i khwalobnym psalmiskim khěrlušchom kwojim
lubym a nam kwoje poslednje Božemje. —

Božemje! mój lubowany syno, ty moja prawiza, ty wješele mojeje wutroby, ty šwěrnny póšle Šhrystušowu; ja šym tebi přeni khlěb cžěla, přeni manna dusche i macžernymaj rukomaj šficžila, — ty šy psches 25 lět a dlěje šwojej macžeri njedželu ja njedželu šlowo žiwjenja předował a wčžera dvě njedželi mi i mojimaj šwěrnymaj džowfomaj w cžichej kapalzy Bože wotkasanje wudžěl; ty šy šwoju macž na modlerškimaj rukomaj nješl; budž Božemje; tón Anješ cže požohnuj i Šakubowym žohnowanjom a wobšbož, požylń, wobhnadž tebje se šwojej pomozu we twojim Šesušowym šastojnstwje!

Božemje! mój luby syno, mojeho wócžka šernicžka, mojeje wutroby wutroba, kiž šy w Šanowej lubošči k šwojemu šbóžnikej šwoju macž lubował a njewuprajomnje wobšbožal, lubowany wot njeje wjele wjele bóle, hacž cžłowške šlowo prajicž móže; to šbože, kotrež je namaj Anješowa dobrota wobradžila, njemóže cžłowški jašyk wopišacž; tu lubošč, i kotrejž šmój šo lubowałoj, njedželi šmjercž a row, ta woštanje wěcžnje! Tón Anješ cže šwarnuj a požohnuj w twojim šwjatym džěle na mlodych wutrobach; mój luby syno, Božemje!

Božemje! mojej drohej šwěrnej džowzy, kotrejž stej i Marijnej nutrnoscžu a i Marcžinej šwěru žiwjenje šwojeje macžerje porješchilej. Ša šym waš do přenjeje kolebki položila, wamaj přenje khěrlušche k dobrej nozy šaspěwala, nětko pschewodžtej mje, kaž stej mi hušto k dobrej nozy Bože šlowo a lube khěrlušche šaspěwalej, se šwojim pošlednim khěrlušchom k wotpocžinkej Božeho luda. Tón Anješ budž i Wamaj se šwojej pomozu, šwojim měrom, šwojim žohnowanjom!

Božemje tež wamaj šwěrnymaj šlužobnymaj, kotrejž stej mi teho Anješa dla šlužilej a mje cžescžilej; Bóh tón Anješ žohnuj wamaj waju šwěru!

Ty luby šarski domje, ty cžichi šwědko njewuprajomneho šboža a šlódkeho šjenocženstwa w tym Anješu, — Božemje! druhi dom, niž wot cžłowškich rukow twarjeny, je mi wot Božeje ruki wotewrjeny. Ty luba Nješwacžidlska Boža šwjatniža, w kotrejž šym tak hušto w šwojim šbóžniku wješela byla pschi šjewjenju a pschekrašnjenju mojeho wumožnika, Božemje; ty luba Nješwacžidlska wošada, w kotrejž šym 25 lět wot teho Anješa žohnowana bydlila a telko lubošče a pschecželstwa wužiwała, Božemje; druha wošada i psalmami a palmami dže mi napšhecžiwu a wita mje — mješ

njej moji předywušnjeni lubi — pšchi parlowych wrotach noweho Serusalema. Mój lubowany šerbski ludo, kotrehož horjo je mje rošrudžilo, kotrehož šbožo je mje šwješeliło, — Božemje! tón Knjes šwarnuj a žohnuj čže, ty pak woštań šwěrnj šwojemu Bohu a šebi šamemu!

Lubi žarowazy pšhecželjo? Šchto wotmolwimy na tutón macžerńny šhwalobny pšalmški šhěrlušch, šchto prajimy my na jejne macžerńe Božemje? „Wona bě króna našcheho doma, žohnowanje našcheho žiwjenja!“ A tuta króna je wotpadnyła, tole žohnowanje wotšal čžehnje! Wulka je wašcha šrudžba, njewuprajomne wašche žarowanje; o kaš wjele praji to, šo nětko jejne měštačžo w tutym domje próšdne, šo je jejne macžerńe wócžko šo šandželilo a jejne šłowo woněmi, šo ženje wjazy tu njebudže š našchim pšalmškim šłowom šwojich lubych pšchi džělenju, pšchi šašowidženju žohnowacž. Tón Knjes pomhaj wam tón čžežki šwjaty šchiž wašcheho žarowanja nješć a wošchew waš wot horow pomozy je šwojim měrom!

A tola, wy lubi! njedyrbimy my po jejnej džafnej wutrobje špominacž niz na to, šchtož je tón Knjes wšal, ale na to, šchtož je wón wam š wašchej macžerńku dał? niz na to, šchtož tudy wotšal čžehnje, ale na to, šchtož woštanje, — na jejnu wěru, lubošć, nadžiju, na jejne modlerške žiwjenje, kotrehož žohnowanje je što-krócńnje na waš wulate a woštanje. Njeje tuto žiwjenje taš wulke, rjane, krašne, jašne bylo pšches Božu hnadu, šo pšchi špominanju na njo je lute wješele a džakowanje w našchej wutrobje a ša šrudžbu žaneho ruma wjazy njeje?

Šižo šwonknje wobhladane — kajke žohnowanje! 90 lět! a 90 lět wěrjazeho a modlerškeho žiwjenja, a šchtož čžłowške žiwjenje pšchi, šchtož macžerńu wutrobu šraduje, bu tutemu žiwjenju nje-pšchirunajomnje wobradžene. 25 lět tudy w tym šarškim domje, kajka polnošć lubošće a lubošnošće, Knjesoweho pomhanja a wušlyšchenja. Njedyrbimy dha wyššacž a šo džakowacž? A kajke bohatsštwo duchownych krašnych darow a šłow! Kajka modlerka bě wona, tu njebě ničšo wulke, ničšo małe, šchtož njeby džěń a nóz pšched šwojeho Boha nješla. W tym lubym Božim domje njeje žane džěcžatko šo šchěžilo, žadyn mandželški por š šwjatemu woštarjej pšchšstupil, žadyn šprózny podružnik š měrej šchol bješ jejneho šobuprošchenja, — a hdyž šo š Bohu wošasche, njewidžesche, nješlyšchesche ničšo, hacž Šešuša šameho. Šchtož wot njeje tu prajimy, je tež š dobom džak a čžešć teho Knjesa, ša čžož šo

naschemu Bohu dźakujemy, to je i dobom njesapomniczka ja jejnu njesapomnitu wutrobu, břitky wěnz ja jejnu lubu hłowu, róžiczka ja jejny czichi row. Niž człowšćeje čžescže dla, ale temu Snjesej k wěcznej čžescži a naschej macžerzy k derje sašluženemu dźakej prajimy a khwalimy, so je tón Snjes psches jejne cziche, ponižne, pokutne, wěrjaze žiwjenje bwoje mjeno krašne ščinił a naš žohnował, a so je wona Snjesowe mjeno pschekrašniła psches bwoje žiwjenje. „Wot małosće b'em“ hačž na weřch jejnych 90 lět — fajke Snjesowe žohnowanje, fajke bohate žiwjenje!

Šdžežkuliž knihi jejneho 90 lětneho žiwjenja wocžinimi, njech spominamy na jejne dźěčatstwo a čžěbnu mlodošč, w kotrejž je Šesufowy kchiž na šo wšala, abo na jejne šbožowne mandželstwo, na jejne žohnowane dźěčzi wocžehjenje abo na jejne žiwjenje tu w lubej Nješwacžidskej wošadže, — wěczna čžescž tebi, o Snježe, a wěczny dźak tebi, ty lubowana macžerka. Njech na nju spominamy jako na jenu bwrnu kchescžijanku abo na jejne ewangelske žiwjenje, jako macž abo pschecželnicu, jako modlazu Hanu abo napominazu Marju „šchtož wón wam praji, to čžinće“ — wšchudžom a na kóždej stronje tuteho macžerneho žiwjenja prajimy: khwalba tebi, o Snježe, a dźak, horzy dźak tebi, bwrna šlužobna Šesufowa! A tež pošlednja strana knihow jejneho žiwjenja — fak hnujaza, fak lubošna! Psched 3 njedželemi hišččže nutrne wješele na Božej rjanej štworbje pod rjanyimi dubami tuteje wošady; psched 2 njedželomaj bwjate wješele tam w czichej kapałzy i jejnymaj bwrnymaj džowfomaj pschi Božim wotkasanju; šańdženu šobotu šbóžne šašowohladanje — prjedywoptanje wěczneho šašowohladanja —, potom krotke khoroložo, po prawym bješ bolosčow, po prawym bješ bėdženja, ale rošbřitlene wot břitkych pruhow Božeho šłowa, porjeišchene psches Zionške šynki a porjeišchene psches džěščowu lubošč, a potom — wocžini podružniza tuteho czěła czišche, — so njeby bwojich lubych naštróžila — bwoje durje, a šacžini te durje czišche, czišche, a — wona bė domach. — Kyrie a halleluja džetaj psches našchu dušchu, my šo wješelimy w šylšach, a plakamy w bwjatej radošči jeje dla, kotrejež wujnacže bė: „Khrystuš je moje žiwjenje, a wumrjećže je moje dobyčže“; ja njeišym, ja nje-wěm, ja njemóžu ničžo — mój je wšchón tón kchižowany! A njemu hišččže wocži a wutrobu! Wón žohnuje jejny a našch wonkšód a nutškhód wot nětk hačž do wěcznoščže.

Šaj, tón Snjes žohnuje ju nasche dla. Wón, kiž chže kapečicžku wody w jeho mjenje šficženu žohnowacž, wě, fak wjele wotšchewjenja

a žohnowanja, dobroty a sboža je šo s tuteje maczerneje wutrobny a ruki žórlilo ša jejnych lubnych a ša naš. Wón snaje te wopory tuteje wudowineje wutrobny a ruki, kotrež je wot sažneje šmjercže šwojeho mandželskeho šwojemu Bohu woprowała se šylšami a modlitwami w štyšknym a sbožownym čašu. A teho dla žohnuje wón psches šwoju hnadu jejny wonkhód, wot kotrehož derje prajicž móže: „Tón Šnješ je šbože dał k mojemu puczej; pušcže mje, k Šesufej šo mi tak chže!“ O, fajki nutskhód tam, hdžež wohlada, šchtož je wěriła, a žněje psches hnadu, šchtož je roššywała!

A wón žohnuje naš jeje dla, wón, kiž je šlubil, žohnowacž tych, kiž jeho lubuja hacž do tawšynt stawow; wón žohnuje naš psches jejne njesapomnite dopomnjecže, psches jejny šwětly pschiklad a šnamjo, psches to žedženje, tež po malej šhwilzy tam nuts šańcž, hdžež je wona pola šwojeho Šnješa. Wón žohnuj, troschtuj, pošylń waš, lubi žarowazy šawostajeni k žohnowanemu wonkhodej a nutskhodej dženska a wěčnje. Wón šwarnuj a žohnuj naš, kiž šmy ju lubowali, šo by tež našeho žiwjenja a wumrjecža wušnacže — kaž jejne, bylo: Šhrystuš je moje žiwjenje!

Duž dha cžehń w Šesufowym mjenje! Duž dha cžehń w Šesufowym mjenje! Tón Šnješ žohnuj twój wonkhód a nutskhód nětko a wěčnje! Šamjeń.

III.

Njesapomniczka na row njob. knjenje farački Jakuboweje.

A dopomnjeczu jejneho smjertneho dnja.

Niz přeni raš a tež niz poźledni
Esym spěwał, luba maczerka, wot tebje,
Hacž runjež swojich lubych wopuschczi,
Hacž runjež srudoba mi duschu hrjebje.
Hacž runjež by we swojim Jesušu
Esso měrnje lehnyła do cžichoh' loža,
A róžiczi na twojej hórzy ftu,
— Cži podobne — ty luba kwětka Boža.

Nětk je so žyłe lěto minyło,
So luba ty wot twojich lubych džěšče. —
Kač bě to žarowanje, hłuboko!
Kač želna wošada tač wulka běšče!
A hdžež psches kraj ta powjescž srudžaza
Psches domy, wutrobny je saklincžala:
„Ach, našcha mamika je wuřnyła“,
Ze mnoha jařna bylsyczka so lala.

Kaž t wjecžorej so pschezo dlěšchi scžěn,
Cžim dale t wyřoka do doła pada —
Tač roscže moja srudžba kóždy džeń
Cžim dlěje woczko tebje wjaz' njehlada.
A je to džiw? Kaž ty mje srosymy,
Mje rědko rědko jedyn druhi snaje;
Hdyž słoncžko dom dže, khěrlušč nalětni
Drje woněmi psches cžěmny lěř a haje.

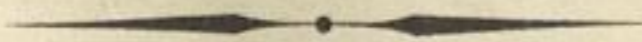
Schto je dha twoju schcžežku najrjeńšcho
A błóncžnje sjašniło a pschekrašniło?
Schto je naš wschitkich, tebje lubujo,
Tak natwarilo a tak wofschewilo?
Ty pytasche to, schtož je horjekach,
A cžicha běšche ty we šwojim Bošy,
Tu khodžo bě ty domach w njebjekach,
Twój wjednik Jesuš bě na twojej dróšy.

A tole žohnowanje wostanje
Nam widomne a jasne wschědnje s nowa,
A tuta wučžomniza njewumrje
Po strošchtym šlubje Jesušowoh' šłowa.
Tu lubowawschi, lubujo — schtó móhl
'Schcže dwělowacž na šašowohladanju,
Schtó njecžuje, so pucž pšches šmjertny doł
Naš horje powjedže a k wěcžnom' ranju?

Měj džak ša wschitku luboščž, macžerka,
Ty nam wot Božej' hnady wobradžena;
Měj šbóžna šo we hětach Ziona
Pšches Jesušowu hnadu pschekrašnjena.
Ty wostanjesch mi njesapomnita,
Kaž dołho wodži mje tu Boža hnada,
Dónž wosmje dom Anješ šwojoh' wotrocžka
A šašo tebje moje wócžko šhlada. —

O mamika, še šwojim spēwanjom
A džělanjom ty běšche našche šbože;
Tam wuprosch nětk ša twojich džěcži dom
A wutrobny, schtož Bóh šam daricž móže.
Ty běšche tu ša našchu šemšku cžěc
Tak šłódko wješele, tak šwětka tróna;
Nětk pšcžel móż a šwětlo, troscht a měr
Nam twoje dla našch Anješ wot šwojoh' tróna.

Kh. S. W.

Смолеръезъ книжническернѣя
въ Будишинѣ.

